

Framtidens arbetsliv 2023

4 000 kontorsarbetare i Sverige, Danmark och Finland har sagt sitt

Innehåll

INLEDNING

Välkommen till kontorets framtid redan idag 1

KONTORETS ROLL

Den primära arbetsplatsen 3

Kollegor och kunskapsutbyte 4

Socialt liv och relationer 6

Kulturbyggande 9

MORGONDAGENS KONTOR

Service och tjänster 11

Eget rum eller landskap 13

Coworking 14

Hälsa och rörelse 15

KONTORETS LÄGE

Tillgänglighet 17

Kollektivtrafik och bil 18

DET FLEXIBLA ARBETSLIVET

Kontors- och distansarbete 21

Riktlinjer för kontorsnärvaro 25

SAMMANFATTNING

28

Om undersökningen

Undersökningsföretaget Axiom Insight har frågat sammanlagt 4 035 kontorsarbetande i Sverige, Finland och Danmark om hur de ser på dagens och framtidens kontor. 2 016 av de svarande är från Sverige, 1 012 från Finland och 1 007 från Danmark. Samtliga respondenter är från Cints paneler och undersökningen genomfördes i perioden 21 december 2022-17 januari 2023.

Välkommen till kontorets framtid redan idag

För fjärde året i rad har vi på Castellum undersökt vad kontorsarbetare önskar och förväntar sig av sina arbetsplatser framöver. Rapporten är full av fakta, insikter och kunskap om vad som krävs för att tilltala framtidens medarbetare och skapa arbetsplatsen man vill vara på och längtar till.

I år har vi vidgat vyerna och kan redovisa läget i både Sverige, Danmark och Finland – samtliga länder där Castellum agerar som Nordens största leverantör av kontorsarbetsplatser. För att hjälpa våra hyresgäster att skapa de mest attraktiva och framgångsrika arbetsplatserna vill vi som fastighetsägare ligga steget före och utveckla kontorslokaler som matchar förväntningarna. Att ställa frågor och analysera svaren är ett sätt för oss att framtidssäkra vårt erbjudande.

Redan nu kan vi konstatera att årets rapport är ett styrkebesked för kontoret efter de tunga åren med pandemi och restriktioner.

En majoritet tillbringar merparten av sin arbetstid på den gemensamma mötesplatsen. Återtåget bromsas en aning av de som vill fortsätta jobba på distans, men endast 12 procent vill tillbringa varje arbetsdag utanför kontoret. Mycket tyder på att distansarbete kommer att finnas kvar, men som komplement snarare än konkurrent till det gemensamma kontoret.

66 procent av kontorsarbetare uppger att kontoret är viktigt för sitt sociala liv. Kontoret visar sig ha en viktig roll både som effektiv arbetsplats och mötesplats för människor som trivs tillsammans.

Undersökningen spänner över generationer, från kontorets nybörjare till de slipade seniorerna. Generellt kan vi konstatera att de yngre i många frågor skiljer ut sig från sina äldre kollegor.

Det är rimligt att ledtrådarna till framtidens kontor finns att hitta bland de som idag har större delen av arbetslivet framför sig, snarare än hos de som har närmare till pensionens målnöre. Därför sätts på flera ställen i rapporten strålkastarljuset på just de yngre.

Kontorets roll

Vi är tillbaka på kontoret

I Castellums två senaste undersökningar har frågan om kontorets roll ifrågasatts. Hur ska kontoret användas i framtiden, när och av vem? I årets undersökning uppger en majoritet att man är tillbaka på kontoret merparten av sin arbetstid. Allra mest kontorstrogna är de nordiska cheferna där nästan två av tre huvudsakligen arbetar på kontoret.

Årets resultat kan jämföras med förra årets svenska rapport och frågan "Hur skulle du vilja arbeta i framtiden?". Då ville 57 procent växla mellan kontoret och distans, 19 procent jobba hemifrån och 22 procent på kontoret. Det ser alltså ut som att vi redan jobbar mer på kontoret än vad vi uppgav att vi ville under pandemin och att vi har återvänt till arbetsplatsen som är designad för just arbete. Du kan läsa mer om varifrån vi jobbar på sidan 21.

VAD ÄR DIN PRIMÄRA ARBETSPLATS IDAG? (LAND)

	Totalt	Sverige	Danmark	Finland
Jag arbetar huvudsakligen på kontor, %	59	61	69	45
Jag arbetar ungefär lika mycket på kontor och distans, %	29	30	24	30
Jag arbetar huvudsakligen på distans, %	12	9	6	24

VD OCH HÖGRE CHEFER JOBBAR MEST FRÅN KONTORET

- Jag arbetar huvudsakligen på kontor **63 %**
- Jag arbetar ungefär lika mycket på kontor och distans **24 %**
- Jag arbetar huvudsakligen på distans **13 %**

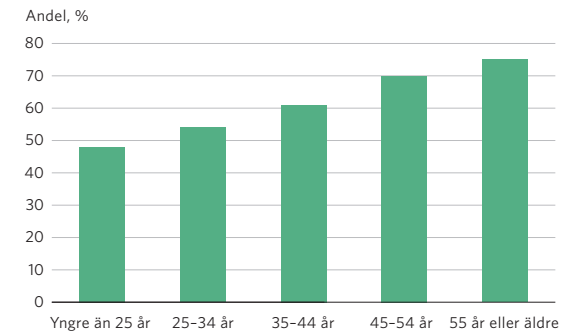
Det bästa med kontoret är kollegorna

Årets undersökning bekräftar ännu en gång att mötet och umgänget med kollegorna är den överlägset största fördelen med att jobba på kontor. Det har varit den viktigaste faktorn sedan vår första undersökning 2020, och det är samstämmigt i alla tre länder – i genomsnitt 62 procent sätter kollegorna på topplistan. Kollegorna är viktiga för alla ålderskategorier men det är tydligt att betydelsen ökar med åldern – 48 procent av de yngre än 25 år uppger att kollegorna är den största fördelen, jämfört med 75 procent i gruppen över 55 år. Även kvinnor är något mer förtjusta i sina kollegor än vad männen är (66 respektive 59 procent).

Bäst med att arbeta på kontoret:

- 1 Att träffa kollegorna
- 2 Spontana avstämningar och möten
- 3 Underlättar lärande och kunskapsutbyte

ANDEL SOM TYCKER ATT DEN STÖRSTA FÖRDELEN PÅ KONTORET ÄR KOLLEGORNA (ÅLDERSGRUPP)

Kunskapsutbyte, kompisar och kaffe

I undersökningen har de svarande fått välja max tre av nio förvalda fördelar med att arbeta på kontoret. Kollegerna ligger på ohotad första plats, följt av spontana avstämningar och möten och på tredje plats att kontoret underlättar lärande och kunskapsutbyte. Därefter kommer faktorer som exempelvis miljöombyte, bättre ergonomi och tillgång till kaffe.

Det är vissa skillnader mellan de olika ländernas syn på kontorets största fördelar. I Danmark rankas lärande och kunskapsutbyte något högre, medan finländarna värderar tillgången till kaffe och lunch högre än vad kollegorna i Sverige och Danmark gör. Svenskarna sticker ut genom att uppskatta miljöombytet som kontoret erbjuder.

VAD TYCKER DU ÄR DE STÖRSTA FÖRDELARNA MED ATT ARBETA PÅ KONTORET? (LAND)

	Totalt	Sverige	Danmark	Finland
Att träffa kollegorna, %	62	63	59	64
Spontana avstämningar och möten, %	33	35	28	33
Underlättar lärande och kunskapsutbyte, %	31	27	39	32
Miljöombyte, %	24	31	16	21
Bättre ergonomi, %	23	22	20	26
Tillgång till kaffe, fika eller lunch, %	22	19	20	31
Enklare att utföra mitt arbete, %	20	21	22	15
Främjar kreativitet, %	12	12	15	8
Träningsmöjligheter, %	10	10	12	6
Vet ej, %	3	4	3	3
Annat, %	1	1	0,4	1

För finländare är tillgången till kaffe extra viktig, vilket inte är förvånande då de är folket som dricker mest kaffe i världen

📍 FRUKTKORGEN

#SKAPARKRAFT

UNGA PERSPEKTIVET

De yngre grupperna värderar kontorets kreativitetsfrämjande roll högre än vad deras äldre kolleger gör – liksom tillgång till gratis kaffe och frukt.

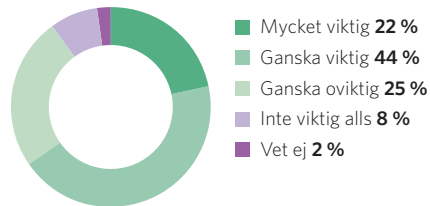
En hörnsten i det sociala livet

40 timmar i veckan, 160 timmar i månaden, 7360 timmar om året. Och nära 300 000 timmar under ett helt arbetsliv... Siffrorna kan skilja sig från individ, kön och land men den tid vi tillbringar på jobbet är en anseelig del av våra liv.

För de flesta av oss har arbetsplatsen stor betydelse för livet som helhet. Men hur viktig är den sociala aspekten? Drygt 4 000 kontorsarbetare i Sverige, Danmark och Finland har svarat på frågan.

2 av 3 av de svarande tycker att arbetsplatsen är mycket eller ganska viktig för det sociala livet. Skillnaderna är tämligen små kring denna fråga, men det är tydligt att många upplever kontoret som en viktig komponent i sina liv.

HUR VIKTIG ÄR ARBETSPLATSEN FÖR DITT SOCIALA LIV?

HUR VIKTIG ÄR ARBETSPLATSEN FÖR DITT SOCIALA LIV? (LAND)

	Totalt	Sverige	Danmark	Finland
Inte viktigt alls, %	8	7	10	8
Ganska oviktigt, %	25	23	22	31
Ganska viktigt, %	44	48	43	36
Mycket viktigt, %	22	20	23	24
Vet ej, %	2	2	2	1

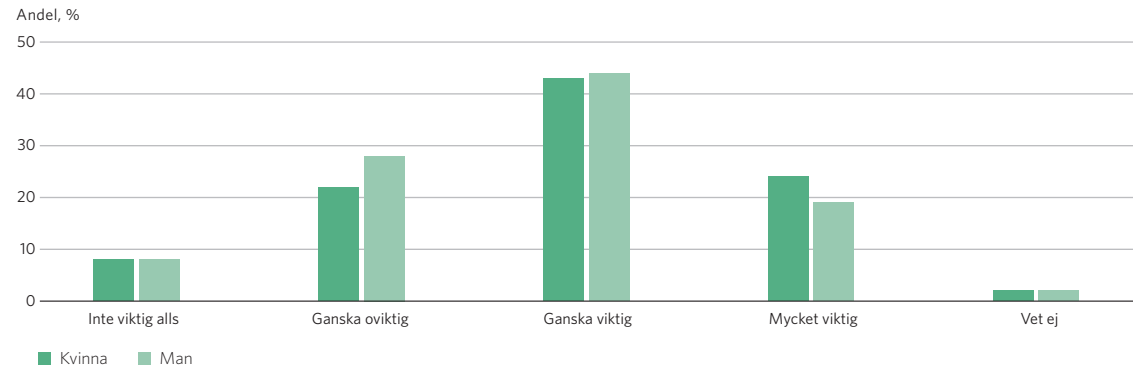
Kvinnor, unga och mellanchefer står enade

Skillnaderna mellan kön, åldrar och geografi är små men urskiljbart är att kvinnor skattar kontorets betydelse för sitt sociala liv något högre än männen, 67 procent av kvinnorna jämfört med 63 procent av männen uppger att kontoret är viktigt eller ganska viktigt för det sociala livet.

Allra högst skattar mellanchefer och gruppchefer kontorets betydelse för sitt sociala liv där cirka 70 procent anger att det är mycket viktigt eller ganska viktigt.

69%
av mellancheferna
tycker att arbets-
platsen är viktig för
det sociala livet

HUR VIKTIG ÄR ARBETSPLATSEN FÖR DITT SOCIALA LIV? (KÖN)

HUR VIKTIG ÄR ARBETSPLATSEN FÖR DITT SOCIALA LIV? (CHEF)

Var tredje ung har blivit kär på jobbet

Även den som inte är förälskad i kontoret som arbetsplats löper risk att bli kär på jobbet. Frågan ställdes helt framt i årets undersökning: Har du blivit kär på kontoret?

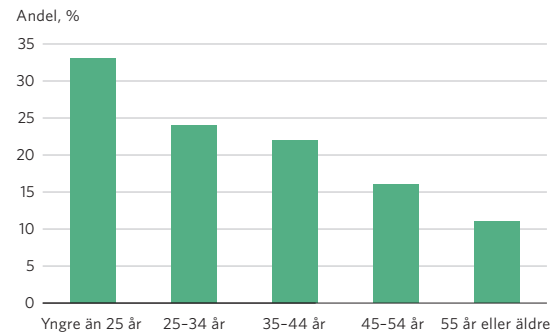
Kontoret som social arena förnekar sig inte. Hela 33 procent av de unga (upp till 25 år) svarar ja, de har blivit kära i någon på jobbet.

En majoritet av samtliga tillfrågade svarade dock nej. 20 procent svarade ja, och resterande 3 procent ville inte svara på denna möjligen närgångna fråga. Danskarna har ett litet försprång i grenen "kärlek på kontor", och männen är markant överrepresenterade med 23 procent ja-sägare jämfört med 16 procent av kvinnorna.

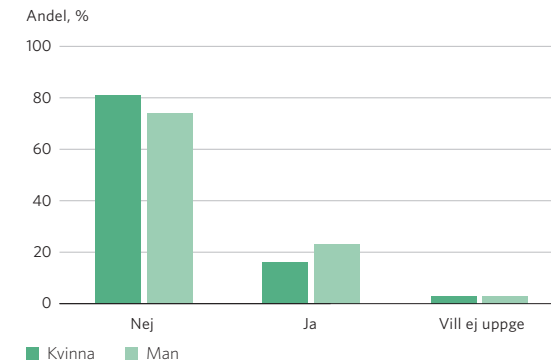
SÅ MÅNGA HAR BLIVIT KÄRA PÅ JOBBET (LAND)

	Totalt	Sverige	Danmark	Finland
Nej, %	77	78	74	80
Ja, %	20	20	23	17
Vill ej uppge, %	3	2	3	3

SÅ MÅNGA HAR BLIVIT KÄRA PÅ JOBBET (ÅLDERSGRUPP)

SÅ MÅNGA HAR BLIVIT KÄRA PÅ JOBBET (KÖN)

Psst, chefen – kontorets betydelse för kulturbyggande ökar

I förra årets svenska rapport väckte vi frågan om kontorets betydelse för att bygga positiv kultur i ett företag. Då tyckte två av tre (66 procent) att den gemensamma arbetsplatsen var ganska viktig eller helt avgörande för att bygga en positiv kultur på företaget.

I år har "kulturbyggarna" ökat till 73 procent som svarar att kontoret är ganska eller mycket viktigt för att bygga och stärka en positiv kultur på företaget.

I jämförelsen mellan våra tre länder ligger Sverige och Danmark nästan jämsides (77 respektive 76 procent tycker kontoret är ganska eller mycket viktigt för kulturbyggande), medan Finland är mer återhållsamma med 63 procent som svarar ganska eller mycket viktigt. Även bland de som anser att kontoret saknar betydelse för kulturbyggande skiljer Finland ut sig med 32 procent som svarar ganska eller helt oviktigt, i jämförelse med Sverige och Danmark där andelen är 18 respektive 19 procent.

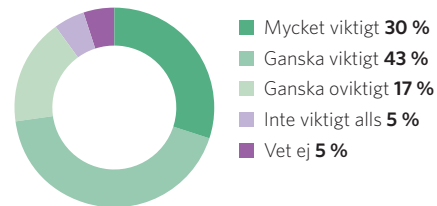
Ju större företag desto viktigare anses kontoret vara för att bygga positiv kultur. I företag med 1–9 anställda tycker 60 procent att det är ganska eller mycket viktigt. På större bolag med över 50 anställda hamnar motsvarande siffra på 76–77 procent.

HUR VIKTIGT ÄR KONTORET FÖR ATT BYGGA OCH STÄRKA EN POSITIV KULTUR PÅ DITT FÖRETAG? (LAND)

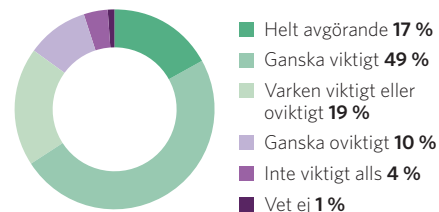
	Totalt	Sverige	Danmark	Finland
Inte viktigt alls, %	5	4	4	6
Ganska oviktigt, %	17	14	15	26
Ganska viktigt, %	43	46	44	36
Mycket viktigt, %	30	31	32	27
Vet ej, %	5	5	5	5

HUR VIKTIGT ÄR KONTORET FÖR ATT BYGGA OCH STÄRKA EN POSITIV KULTUR PÅ DITT FÖRETAG?

2023

2022 (SVERIGE)

A modern, bright office interior with large windows, a central tree, and people working at desks. The space is open-plan with a light wood floor and white walls. A large, fan-shaped tree stands in the center. Several people are seated at long white tables, some working on laptops. Large, pleated pendant lamps hang from the ceiling. A woman in a white shirt is walking in the foreground on the right. The overall atmosphere is clean, professional, and collaborative.

Morgondagens kontor

Den bästa arbetsplatsen har extra allt

I resebranschen kallas det all inclusive: en prisvärd paketering av olika saker som bildar en attraktiv helhet. Jämförelsen med kontorsvärlden är kanske inte lika soldränkt men låter sig ändå göras – åtminstone av den som önskar mer än en bekväm stol och ett ergonomiskt skrivbord.

Så vad är det då nordiska kontorsarbetare tycker gör kontoret mer attraktivt?

49 %
tycker att bilparkering
är viktigast för att göra
ett kontor attraktivt

Topp 5-listan för ett attraktivt kontor:

- 1 Bilparkering
- 2 Intern restaurang eller cafeteria
- 3 Friskvårdsaktiviteter
- 4 Gym i fastigheten
- 5 Massage

Intresset för parkeringsplatser ökar

Om du fick välja fritt, vilket serviceutbud skulle du vilja att din arbetsplats hjälpte dig med?

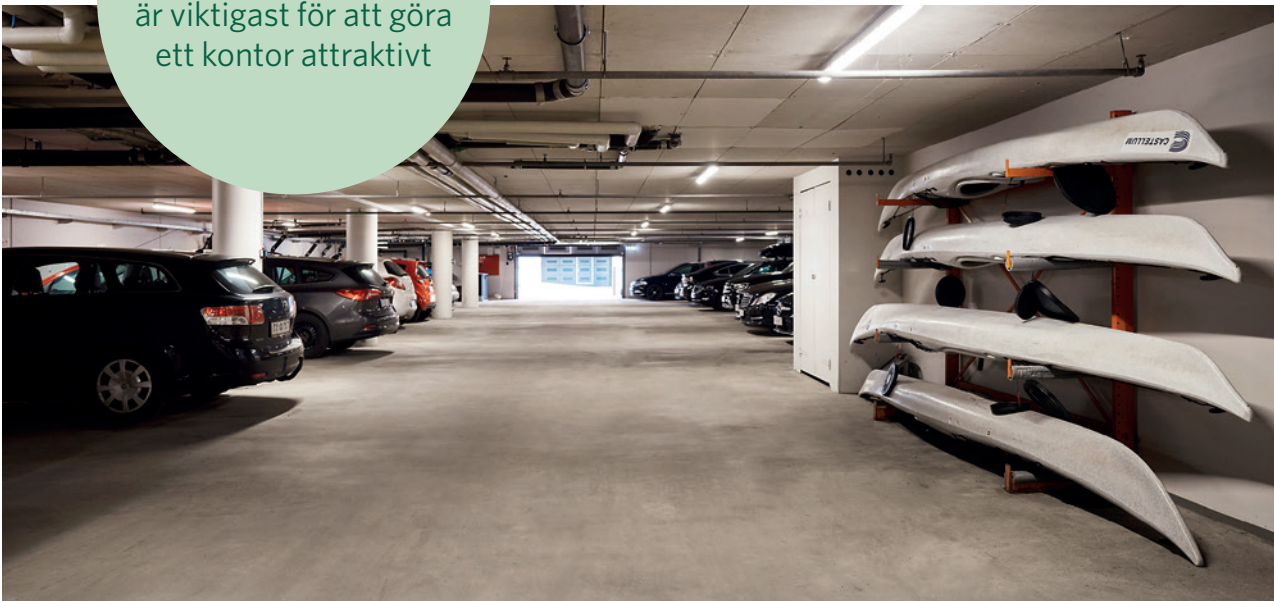
2020
Parkeringsplatser **31 %**

2021
Parkeringsplatser **41 %**

2022
Parkeringsplatser **46 %**

Vad tycker du gör kontoret
mer attraktivt att jobba på?

2023
Bilparkering **49 %**

Önskelistan land för land

I Finland har över hälften av de svarande (54 procent) intern restaurang eller cafeteria i topp på önskelistan. Därefter kommer friskvårdsaktiviteter tätt följt av bilparkering. Gym, massage och omklädningsrum är också önskvärda, men tvättservice kan man leva utan (endast 9 procent).

I Danmark ligger bilparkering etta, med egen restaurang hack i häl. Danskarna önskar även cykelparkering i högre grad än sina nordiska grannar (30 procent), vilket är logiskt med tanke på landets starka cykelkultur. Att få sina e-handlade paket direkt till kontoret är också ett tydligare önskemål i Danmark (18 procent).

I Sverige hamnar bilparkering och friskvårdsaktiviteter på delad förstaplats, vilket kan tolkas motsägelsefullt om man vill. Även gym i huset rankas högt av svenskarna (41 procent), som också är de som helst vill ta med hunden till jobbet (26 procent). Även i Sverige vill många ha en restaurang eller cafeteria i huset där man arbetar.

Möjligheten att ladda elbil på jobbet är än så länge ganska sval och jämnt fördelad i de tre länderna, med i snitt 22 procent.

När vi tittar på kontorsarbetare under 35 år, ser vi att reception, att få ta med husdjur och tillgång till handdukar och hygienartiklar är viktigare än vad det är för de äldre. Andra saker som sticker ut är att kvinnor är mer intresserade av friskvårdsaktiviteter, massage och att få ta med husdjur, samtidigt som männen efterfrågar omklädningsrum med dusch och laddstolpar till bilen i större utsträckning.

VAD AV FÖLJANDE TYCKER DU GÖR KONTORET MER ATTRAKTIVT ATT JOBBA PÅ? (LAND)

	Totalt	Sverige	Danmark	Finland
Bilparkering, %	49	50	49	45
Intern restaurang eller cafeteria, %	48	46	46	54
Friskvårdsaktiviteter, %	46	50	37	49
Gym i fastigheten, %	39	41	34	38
Massage, %	36	34	36	39
Omklädningsrum med dusch, %	31	32	26	32
Cykelparkering, %	25	26	30	17
Möjlighet att ta med husdjur, %	22	26	16	21
Laddstolpar, %	22	23	22	19
Reception, %	22	25	23	15
Handdukar och hygienartiklar, %	21	20	20	22
Paketutlämning för privatleveranser, %	15	15	18	14
Bilpool, %	14	12	13	17
Cykelpool, %	12	11	12	14
Tvättservice, %	8	8	8	9
Ingen av dessa, %	13	8	13	9
Annat, %	1	1	1	1

VAD AV FÖLJANDE TYCKER DU GÖR KONTORET MER ATTRAKTIVT ATT JOBBA PÅ? (ÅLDERSGRUPP)

	Yngre än 25 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55+
Bilparkering, %	43	47	46	52	52
Intern restaurang eller cafeteria, %	46	48	46	50	48
Friskvårdsaktiviteter, %	42	46	48	48	45
Gym i fastigheten, %	40	43	43	37	28
Massage, %	29	39	35	36	33
Omklädningsrum med dusch, %	32	30	33	31	29
Cykelparkering, %	25	26	26	25	21
Möjlighet att ta med husdjur, %	27	27	23	19	15
Laddstolpar, %	22	22	24	22	20
Handdukar och hygienartiklar, %	25	25	19	18	18
Reception, %	32	26	20	20	17
Paketutlämning för privatleveranser, %	19	19	16	13	11
Bilpool, %	17	18	15	11	8
Cykelpool, %	9	15	14	9	8
Tvättservice, %	11	10	7	7	7
Ingen av dessa, %	6	8	11	16	22
Annat, %	0	1	0	1	2

Topp 3-listan för ett attraktivt kontor utifrån kön:

kvinnor

- 1 Friskvårdsaktiviteter
- 2 Intern restaurang eller cafeteria
- 3 Bilparkering

män

- 1 Bilparkering
- 2 Intern restaurang eller cafeteria
- 3 Friskvårdsaktiviteter

Alla trivs inte bäst i öppna landskap

Endast 14 procent av kontorsarbetarna i årets undersökning sitter i aktivitetsbaserade¹ kontorsmiljöer. Dessa är vanligare i Finland än i Sverige och Danmark. På större företag med över 250 anställda är aktivitetsbaserat mer förekommande (22 procent).

På den raka frågan om vilken kontorsmiljö man helst skulle välja hamnar eget eller delat rum på en tydlig förstaplats.

Det är när vi tittar på de olika åldersgrupperna som framtiden träder fram. Nästan hälften av de yngsta (49 procent) föredrar öppet landskap eller aktivitetsbaserat. Ungefär 70 procent av de äldre (45 år och uppåt) vill helst sitta i eget eller delat rum. Ju äldre man är desto mer positiv är man till eget eller delat rum. Valet av kontorsmiljö är delvis en generationsfråga.

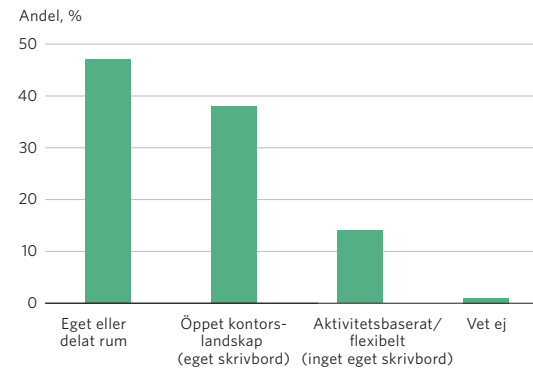
Ett eget eller delat rum har varit standard åtminstone de senaste hundra åren. Familjefoton på det egna skrivbordet, stolen alltid rätt inställd och varför inte en trevlig liten krukväxt? Detta är fortfarande idealet för merparten av de tillfrågade (63 procent). Särskilt åtråvärt är det egna rummet i Finland där 71 procent skulle välja det alternativet, jämfört med 53 procent i Danmark och 65 procent i Sverige.

I hög grad är vi benägna att sitta tryggt där vi redan är. Nästan hälften av de som jobbar i öppet landskap trivs bra där och 82 procent av de som har eget rum vill fortsätta så.

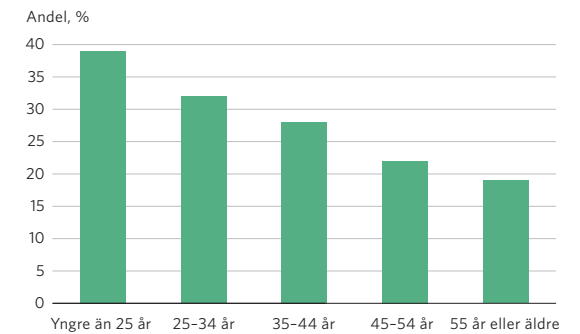
OM DU FICK VÄLJA, VILKEN TYP AV KONTORSMILJÖ FÖREDRAR DU? (LAND)

	Totalt	Sverige	Danmark	Finland
Eget eller delat rum, %	63	65	53	71
Öppet kontorslandskap (eget skrivbord), %	27	26	35	20
Aktivitetsbaserat/flexibelt (inget eget skrivbord) %	7	6	9	6
Vet ej, %	3	3	3	3

VILKEN TYP AV KONTORSMILJÖ ERBJUDER DIN ARBETSGIVARE?

ANDEL SOM FÖREDRAR ATT ARBETA I ETT ÖPPET KONTORSLANDSKAP (ÅLDERSGRUPP)

#EGETSKRIVBORD

UNGA PERSPEKTIVET Bland de under 25 år är det dött lopp mellan eget rum och öppet landskap när de själva får välja sin kontorsmiljö. De allra flesta vill ha eget skrivbord.

LANDSKAPET

1. Aktivitetsbaserat definierades som "aktivitetsbaserat/flexibelt (inget eget skrivbord)" i undersökningen

Kunskap ökar intresset för coworking

På senare år har intresset ökat för coworking, alltså arbetsplatser som delas av flera företag, konsulter och frilansare. Det är en flexibel miljö med ett stort serviceutbud och utrymme för olika lösningar: kontorslandskap, enskilda utrymmen eller privata kontorsytor. För hyresgästen är avtalen ofta korta och man blir del av ett community med events och möjlighet till nätverkande.

Trots att coworking är väl omskrivet i all slags media tycks kännedomen fortfarande tämligen låg bland nordiska kontorsarbetare. Nästan hälften (47 procent) svarar nej på frågan om man vet vad coworking är. Nedbrutet på våra tre länder tycks coworking vara en aning mer känt i Finland, men det är på marginalen (54 procent jämfört med Danmarks 51 procent).

På frågan om man kan tänka sig att arbeta på ett coworking-kontor svarar två av tre ja eller delvis.

Till stor del är intresset en fråga om kunskap och kännedom. Av de som känner till coworking svarar mer än dubbelt så många ja, jämfört med de som sagt sig inte känna till coworking.

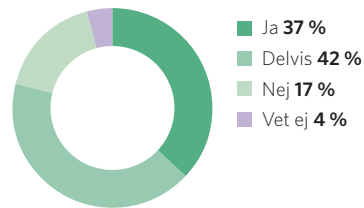
När man speglar coworking-frågan för olika ålderskategorier blir det särskilt tydliga skillnader. De unga är uppenbart insatta i vad coworking är (73 procent i åldern upp till 25 år och 64 procent i gruppen 25-34 år). Lika tydlig är okunskapen i de äldre grupperna, där hela 66 procent i ålder 55+ säger sig inte veta vad coworking är.

Slutsatsen är således att ju mer man vet desto mer positivt inställd är man till coworking.

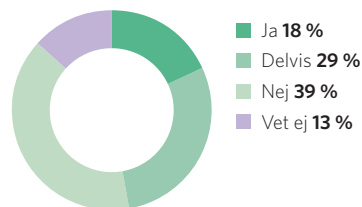
Ju högre chef man är, desto mer kan man tänka sig att arbeta på coworking-kontor

SKULLE DU KUNNA TÄNKA DIG ATT ARBETA PÅ ETT COWORKING-KONTOR?

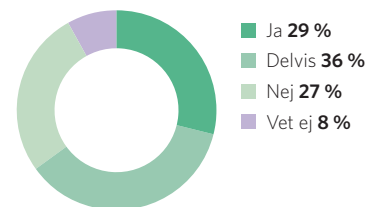
KÄNNER TILL COWORKING

KÄNNER INTE TILL COWORKING

TOTALT

Kontorsarbetare efterfrågar fysisk aktivitet

Allt fler arbetsplatser utformas för att stimulera till fysisk aktivitet och som vi tidigare visat hamnar friskvårdsaktiviteter och gym i fastigheten på topp 5-listan för ett attraktivt kontor.

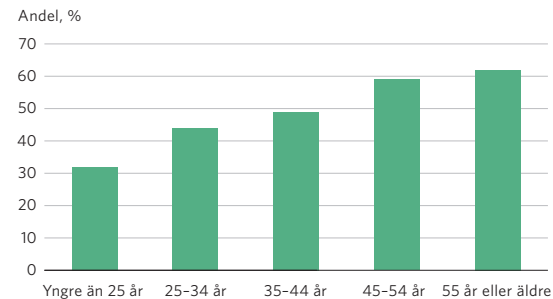
Av kontorsarbetarna som uppger att de sitter i kontor som uppmuntrar till rörelse och fysisk aktivitet är det hela 86 procent som svarar att arbetsmiljön är bra eller mycket bra.

Men samtidigt visar undersökningen att 51 procent av kontorsarbetarna upplever att deras kontor inte uppmuntrar till rörelse. Är det så att en av sakerna som efterfrågas mest i de allra flesta fall inte finns på våra arbetsplatser?

Skillnaderna är små mellan de nordiska länderna men de unga svarar i större utsträckning att deras kontor uppmuntrar till fysisk aktivitet. Över 60 procent av de yngre (under 25 år) uppger att de arbetar på kontor som uppmuntrar till fysisk aktivitet. Det är nästan dubbelt så många som i gruppen 55+.

Det finns även en diskrepans mellan höga chefer och anställda utan chefsbefattning, där 58 procent av de förstnämnda tycker att arbetsplatsen uppmuntrar till fysisk aktivitet – en dubbelt så hög andel som bland de anställda utan chefsroll.

ANDEL SOM ANGER ATT DERAS KONTOR INTE HAR MILJÖER/REDSKAP/UTRUSTNING SOM UPPMUNTRAR TILL RÖRELSE OCH FYSISK AKTIVITET (ÅLDERSGRUPP)

HAR DITT KONTOR MILJÖER/REDSKAP/UTRUSTNING SOM UPPMUNTRAR TILL RÖRELSE OCH FYSISK AKTIVITET? (LAND)

	Totalt	Sverige	Danmark	Finland
Nej, %	51	51	49	53
Ja, %	43	44	46	40
Vet ej, %	6	5	5	7

An aerial photograph of a modern brick building with a grid of windows, situated next to a body of water. A paved walkway runs along the building's edge. Two people are walking on the path near the water, and another person is walking further down the path. A white text box with a green horizontal line above it is overlaid on the left side of the image.

Kontorets läge

Ju närmare hemmet desto bättre

Det kan låta som en självklarhet att det är viktigt var arbetsplatsen är geografiskt belägen – nära eller långt borta, enkel att ta sig till, kanske med butiker eller gym inom räckhåll. Men faktum är att det som var viktigt igår inte behöver vara lika viktigt i morgon.

Därför har vi kollat läget och undersökt vilka faktorer som är viktigast för våra nordiska kontorsarbetare.

Att jobba på distans började som ett tvång under pandemin, men har för många blivit ett sätt att spara många timmar genom att slippa restiden. Nu är nyckelordet tillgänglighet, och ju närmare hemmet desto bättre. 61 procent anser att närheten till hemmet är det viktigaste för att man ska tycka att kontoret har ett bra läge. I Finland är siffran hela 69 procent.

VAD AV FÖLJANDE TYCKER DU ÄR VIKTIGA FÖR ATT DU SKA TYCKA ATT EN ARBETSPLATS HAR ETT BRA GEOGRAFISKT LÄGE? (LAND)

	Totalt	Sverige	Danmark	Finland
Nära hemmet, %	61	61	54	69
Tillgänglig kollektivtrafik, %	56	60	49	55
Tillgänglig med bil, %	51	51	54	47
Nära handel, service och tjänster, %	31	37	23	29
Vackra omgivningar, %	26	18	22	49
Nära barnomsorg eller skola, %	13	14	12	10
Nära gym och träning, %	12	16	7	9
Ingen av dessa, %	1	1	2	1
Annat, %	1	1	1	1

Man ska kunna cykla till jobbet
(dansk kvinna, 55+)

Man ska inte behöva gå långt från hållplatsen
(svensk kvinna, 24 år)

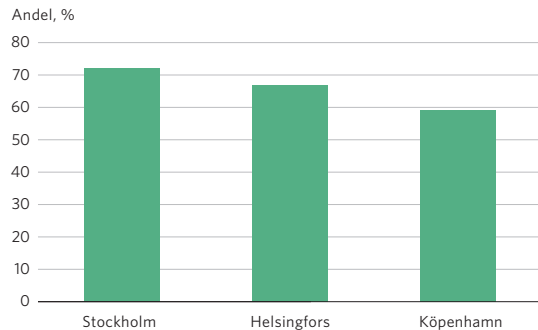
Det ska finnas gratis bilparkering
(dansk man, 55+)

Läget är verkligen summan av många faktorer
(finsk man, 45-54 år)

Kollektivtrafiken lockar i huvudstaden

När vi går vidare på topplistan över vad som gör att en arbetsplats har ett bra läge hittar vi tillgänglighet med kollektivtrafik (56 procent), tillgänglighet med bil (51 procent) och därefter kommer närhet till handel, service och tjänster, samt vackra omgivningar. I de tre huvudstadsregionerna är tillgängligheten med kollektivtrafik viktig, med Stockholm i topp på 72 procent, Helsingfors 67 procent och Köpenhamn 59 procent.

ANDEL SOM TYCKER ATT TILLGÄNGLIG KOLLEKTIV-TRAFIK ÄR VIKTIGAST FÖR ATT EN ARBETSPLATS HAR ETT BRA GEOGRAFISKT LÄGE

Hela 49 % i Finland uppskattar vackra omgivningar jämfört med Danmark (22 %) och Sverige (18 %)

Bilen är viktigare för männen

Närhet till barnomsorg och träning är bara en fjärdedel så viktigt som att kunna köra bil till kontoret. Kvinnor rankar närheten till barnomsorg något högre än vad männen gör – men vad gäller bilåkandet är det omvänt.

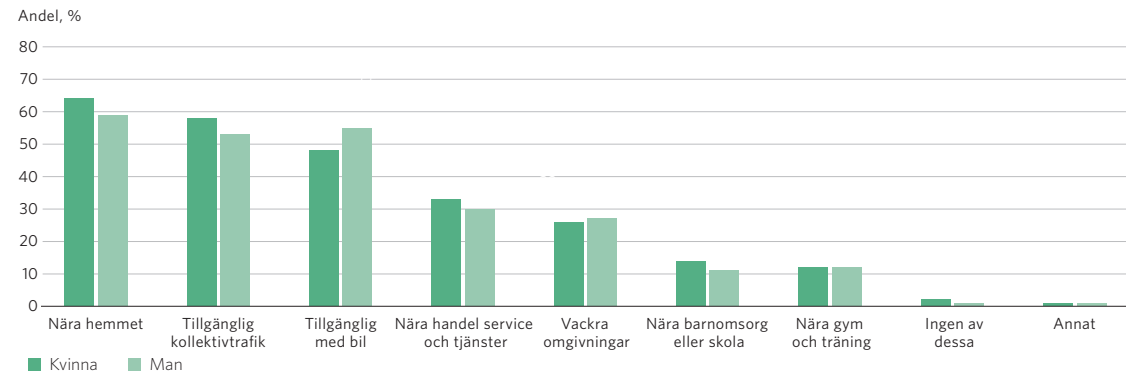
Cheferna skiljer ut sig från övriga i frågan om närheten till hemmet. Bara 43 procent av de högsta cheferna tycker det är viktigt, jämfört med hela 72 procent av övriga anställda.

Bland mellancheferna är tillgänglighet med bil det viktigaste (56 procent).

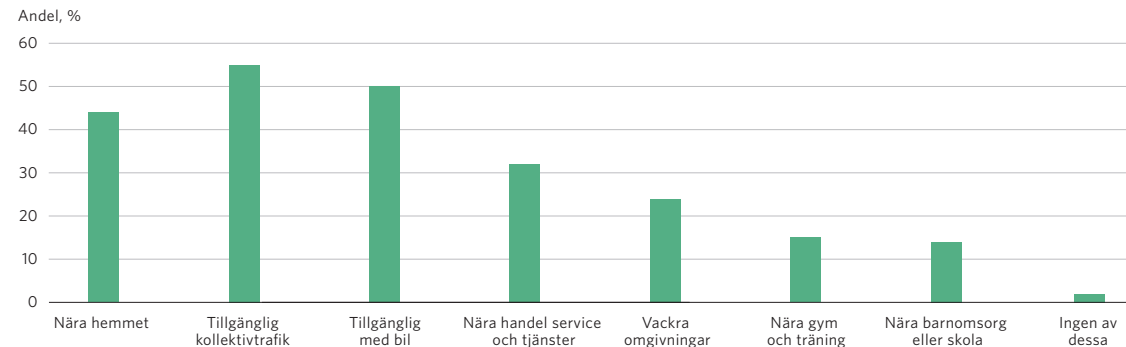
VAD AV FÖLJANDE TYCKER DU ÄR VIKTIGA FÖR ATT DU SKA TYCKA ATT EN ARBETSPLATS HAR ETT BRA GEOGRAFISKT LÄGE? (CHEF)

	VD/högre chef	Mellanchefer	Grupp-/ enhetschef	Ej chef
Nära hemmet, %	43	47	62	72
Tillgänglig kollektivtrafik, %	52	48	55	60
Tillgänglig med bil, %	48	56	54	49
Nära handel, service och tjänster, %	34	30	35	30
Vackra omgivningar, %	26	29	29	24
Nära barnomsorg eller skola, %	10	14	17	11
Nära gym och träning, %	12	13	12	11
Ingen av dessa, %	3	1	0	2
Annat, %	1	0	0	1

VAD AV FÖLJANDE TYCKER DU ÄR VIKTIGA FÖR ATT DU SKA TYCKA ATT EN ARBETSPLATS HAR ETT BRA GEOGRAFISKT LÄGE? (KÖN)

VAD AV FÖLJANDE TYCKER DU ÄR VIKTIGA FÖR ATT DU SKA TYCKA ATT EN ARBETSPLATS HAR ETT BRA GEOGRAFISKT LÄGE? (YNGRE ÄN 25 ÅR)

—
Det flexibla arbetslivet

9 av 10 tillbringar en stor del av veckan på kontoret

Som vi tidigare presenterat jobbar idag nästan 60 procent huvudsakligen på kontoret och hela 88 procent spenderar hälften eller mer av tiden på kontoret.

Men frågan om kontor eller distans är fortfarande en vatten-delare på många arbetsplatser. 12 procent jobbar fortfarande huvudsakligen på distans och även 12 procent i undersökningen uppger att de alltid vill jobba på distans en vanlig arbetsvecka.

Finland har en särställning när det gäller närvaro på kontoret. När årets undersökning genomfördes jobbade var fjärde finländare huvudsakligen på distans. Bara 45 procent av finländarna uppgav kontoret som primär arbetsplats.

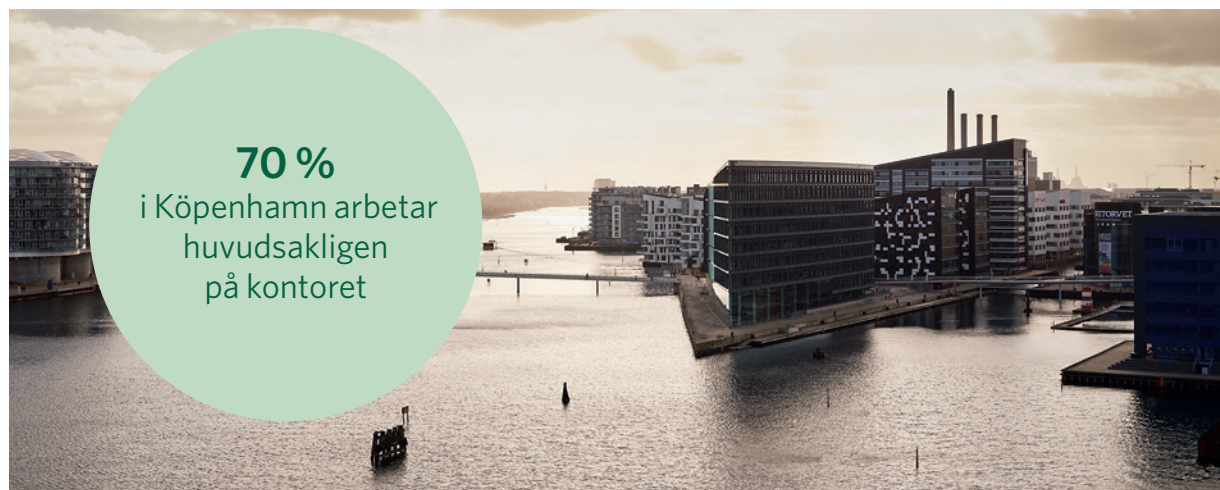
Danskarna är närmast raka motsatsen, med hela 69 procent som oftast jobbar på kontoret och endast 6 procent på distans.

Sverige hamnar mitt emellan. 61 procent främst på kontoret, 9 procent primärt på distans.

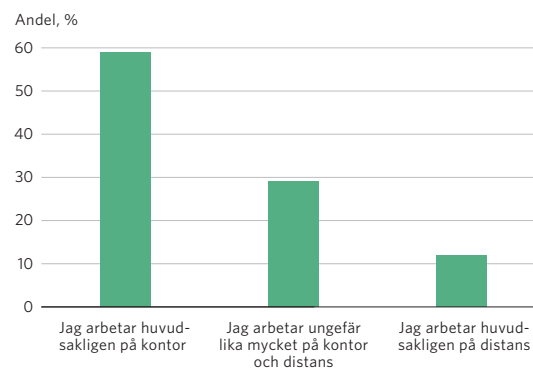
När man tittar på respektive huvudstadsområde så toppar Köpenhamn kontorsklassen med 70 procent och endast 6 procent distansjobbare. I Helsingfors är det 43 procent som primärt jobbar på kontor och hela 27 procent på distans.

Stockholm hamnar mitt emellan med 53 procent primärt på kontoret, 10 procent primärt på distans. Det är även den av huvudstäderna där flest (37 procent) arbetar ungefär lika mycket på kontor som på distans. Dessutom är Sverige det enda landet med signifikant skillnad mellan huvudstaden och resten av landet. I Stockholm jobbar 53 procent oftast på kontoret jämfört med 61 procent i hela Sverige.

Skillnaden mellan könen är marginell. Det tyder främst på en tämligen jämställd arbetsmarknad i Norden. Män är något oftare på kontoret, och kvinnor något oftare på distans.

VAD ÄR DIN PRIMÄRA ARBETSPLATS IDAG?

VAD ÄR DIN PRIMÄRA ARBETSPLATS IDAG? (LAND)

	Totalt Sverige	Danmark	Finland
Jag arbetar huvudsakligen på kontor, %	59	61	69
Jag arbetar ungefär lika mycket på kontor och distans, %	29	30	24
Jag arbetar huvudsakligen på distans, %	12	9	6

VAD ÄR DIN PRIMÄRA ARBETSPLATS IDAG? (STÄDER)

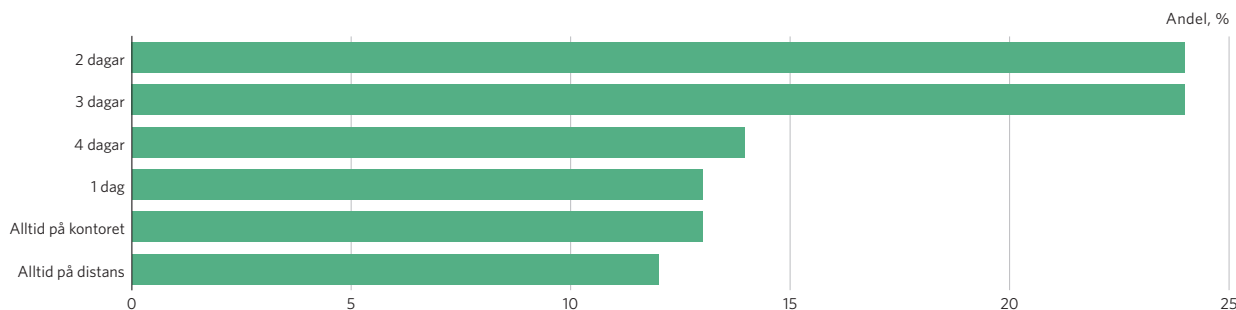
	Stockholm	Köpenhamn	Helsingfors
Jag arbetar huvudsakligen på kontor, %	53	70	43
Jag arbetar ungefär lika mycket på kontor och distans, %	37	24	30
Jag arbetar huvudsakligen på distans, %	10	6	27

De flesta vill göra merparten av jobbet på kontoret

Om man bortser från de mest hängivna kontorsvägrarna och de mest inbitna kontorsrättorna så vill 75 procent av de övriga svarande ha en mix mellan kontors- och distansarbete. Så hur många arbetsdagar är optimalt att tillbringa på kontoret varje vecka?

Fler än hälften vill vara på kontoret 3 dagar eller mer varje vecka, och för 48 procent av de tillfrågade är 2-3 dagar den mest önskvärda lösningen, särskilt i Sverige. I åldersgrupperna står de unga under 25 år ut, där 59 procent anger att de vill jobba 3 dagar eller mer på kontoret. Lägg därtill att bara 8 procent av de yngsta skulle önska ständig distans.

I FRAMTIDEN, HUR MÅNGA DAGAR SKULLE DU VILJA JOBBA PÅ KONTORET EN VANLIG ARBETSVECKA?

I FRAMTIDEN, HUR MÅNGA DAGAR SKULLE DU VILJA JOBBA PÅ KONTORET EN VANLIG ARBETSVECKA? (LAND)

	Sverige	Danmark	Finland
Alltid på distans, %	10	8	19
1 dag, %	11	13	15
2 dagar, %	25	24	22
3 dagar, %	27	23	21
4 dagar, %	14	15	12
Alltid på kontoret, %	13	17	11

I FRAMTIDEN, HUR MÅNGA DAGAR SKULLE DU VILJA JOBBA PÅ KONTORET EN VANLIG ARBETSVECKA? (ÅLDER)

	Yngre än 25 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55 år eller äldre
Alltid på distans, %	8	10	11	13	15
1 dag, %	12	12	13	13	13
2 dagar, %	22	26	25	25	20
3 dagar, %	33	26	26	22	20
4 dagar, %	16	16	12	14	13
Alltid på kontoret, %	10	10	13	14	20

Hemma är vi produktiva – men samarbetet blir lidande

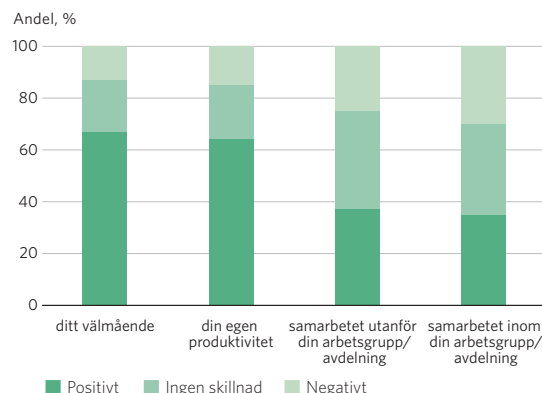
Får man mer gjort i hemmets lugna vrå eller vid fritidshusets sprakande brasa?

Återigen tycker sig respondenterna uppleva att distansarbete påverkar den egna produktiviteten positivt, vilket var utfallet även under förra årets undersökning. Detta oavsett om man jobbar i ett litet företag eller ett jättebolag, vilket land man bor i, eller hur gammal man är. Det enda som får nålen att darra är att kvinnor är något mer positiva än män (69 respektive 61 procent) vad gäller distansarbete och produktivitet.

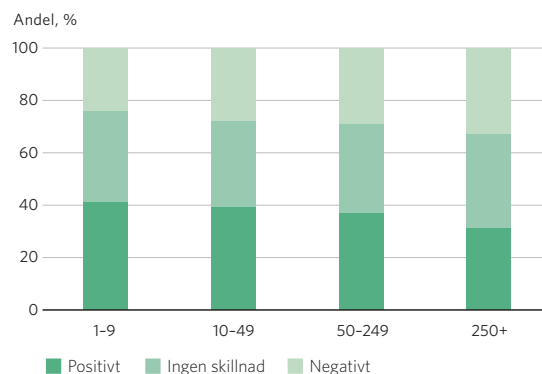
I undersökningen är det tydligt att baksidan med distansarbete är att många upplever att samarbetet försämras. Var fjärde medarbetare tycker att distansarbete påverkar samarbetet utanför den egna arbetsgruppen negativt. Och upplevelsen inom den egna arbetsgruppen är ännu tydligare – hela 30 procent uppger att samarbetet påverkas negativt.

30 %
uppger att samarbetet
påverkas negativt vid
distansarbete

HUR UPPLEVER DU ATT DISTANSARBETE PÅVERKAR...

HUR UPPLEVER DU ATT DISTANSARBETE PÅVERKAR SAMARBETET INOM DIN ARBETSGRUPP/AVDELNING? (FÖRETAGSSTORLEK)

Möjligheten till distansjobb är ändå viktig

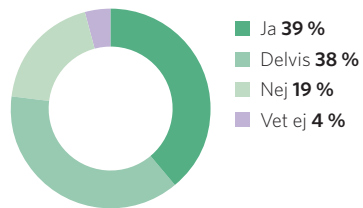
Alla insisterar inte på "rätten" att få utföra sitt arbete på annan plats än kontoret. Bland de som har kontoret som sin huvudsakliga arbetsplats är det bara var tredje som tycker att möjligheten till distansjobb är så viktig att man skulle överväga att byta jobb.

Men det är en stor andel (nära 80 procent) som uppger att möjligheten till distansarbete skulle påverka deras val av arbetsgivare.

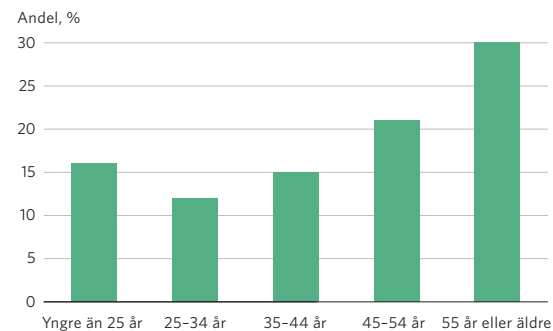
SKULLE MÖJLIGHETEN TILL DISTANSARBETE VARA EN AVGÖRANDE FAKTOR FÖR DIG VID VAL AV NY ARBETSGIVARE? (LAND)

	Totalt	Sverige	Danmark	Finland
Ja, %	39	40	37	39
Delvis, %	38	38	35	39
Nej, %	19	17	24	16
Vet ej, %	4	4	4	6

SKULLE MÖJLIGHETEN TILL DISTANSARBETE VARA EN AVGÖRANDE FAKTOR FÖR DIG VID VAL AV NY ARBETSGIVARE?

ANDEL I VARJE ÅLDERGRUPP SOM SVARAR NEJ

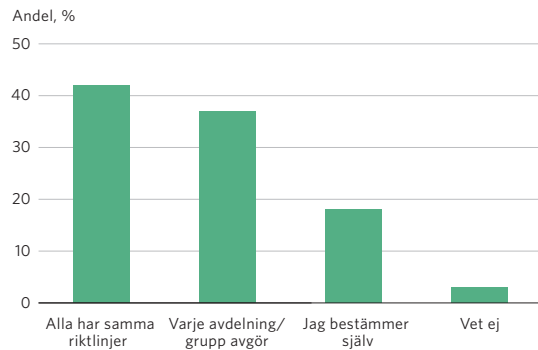

Riktlinjer för distansarbete

I princip alla företag har något slags riktlinjer för distansarbete – men det är långt ifrån säkert att alla medarbetare har samma regler att följa. Det vanligaste är att det antingen är företaget eller avdelningen som bestämmer vad som ska gälla.

Resultaten är ungefär lika land för land, kön och nedbrutet på åldersgrupper. Chefer är överrepresenterade bland de som bestämmer själva. De som bestämmer själva är också de som i högst utsträckning arbetar på distans.

VAD HAR DIN ARBETSPLATS FÖR RIKTLINJER FÖR DISTANSARBETE?

DE SOM BESTÄMMER SJÄLVA JOBBAR MEST PÅ DISTANS

- Arbetar huvudsakligen på kontor **12 %**
- Arbetar ungefär lika mycket på kontor och distans **21 %**
- Arbetar huvudsakligen på distans **39 %**

#SJÄLVSTYRE #BESTOF2WORLDS

UNGA PERSPEKTIVET Unga är mest positiva till kontorsarbete men tycker i hög utsträckning att möjligheten till distansarbete är viktig. Medarbetare under 25 år är även de som har minst möjlighet att själva bestämma över sitt distansarbete. 🙋

Mellanchefer vill gärna ha obligatorisk närvaro

Hur skulle du reagera om din arbetsgivare införde obligatorisk kontorsnärvaro alla dagar i veckan?

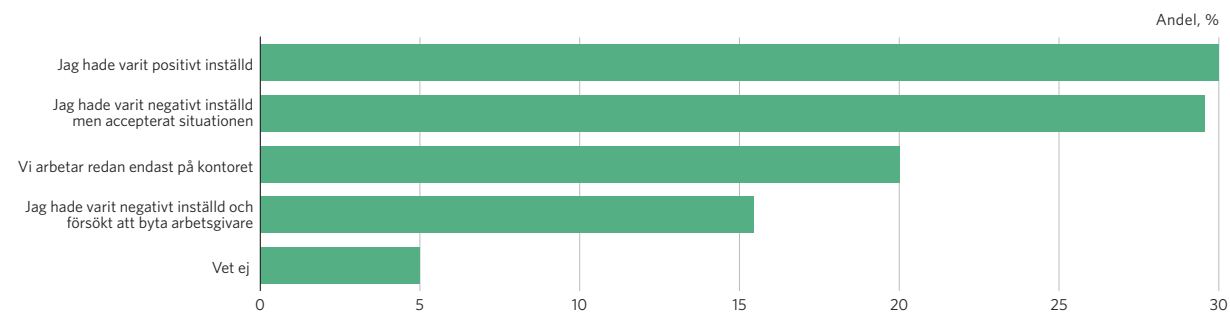
Så löd frågan som lockade mellancheferna ut på banan. Det är nämligen den grupp som är mest positiva till att alla medarbetare ska vara på kontoret samtidigt. 45 procent av mellancheferna gör tummen upp för en sådan åtgärd. Mellanchefer är ofta en viktig länk mellan ledning och anställda. För dem kan "alla ombord" förenkla kommunikationer och dagligt arbete.

Övriga chefsgrupper nickar bifall med omkring 35 procent, medan bara var femte medarbetare utan chefsansvar är positiv till att ha all arbetstid på kontoret.

Av de som huvudsakligen distansarbetar är över 80 procent negativt inställda till att införa obligatorisk kontorsnärvaro alla dagar i veckan.

45 %
av mellancheferna är
positiva till obligatorisk
kontorsnärvaro

HUR SKULLE DU REAGERA OM DIN ARBETSGIVARE INFÖRDE OBLIGATORISK KONTORSNÄRVARO ALLA DAGAR I VECKAN?

HUR SKULLE DU REAGERA OM DIN ARBETSGIVARE INFÖRDE OBLIGATORISK KONTORSNÄRVARO ALLA DAGAR I VECKAN? (CHEF)

	VD/högre chef	Mellanchef	Grupp-/enhetschef	Ej chef
Jag hade varit positivt inställd, %	36	45	34	20
Jag hade varit negativt inställd men accepterat situationen, %	19	25	32	33
Vi arbetar redan endast på kontoret, %	25	17	17	21
Jag hade varit negativt inställd och försökt att byta arbetsgivare, %	14	10	15	20
Vet ej, %	6	3	3	5

Unga är mest okej med obligatorisk närvaro på kontoret

I Finland är över hälften (54 procent) negativt inställda till obligatorisk närvaro på kontoret, och 21 procent hade börjat söka nya jobb (i Helsingforsregionen hela 26 procent). I Danmark är endast 35 procent negativa, och 11 procent hade försökt byta arbetsgivare.

Sverige hamnar mitt emellan med 48 procent negativa och 17 procent som hade börjat leta efter ny anställning och lämna nuvarande jobb.

Män hade i högre grad än kvinnor varit positiva till obligatorisk närvaro på kontoret (34 respektive 26 procent), medan anställda i de största bolagen (över 250 anställda) också är de största motståndarna till närvaroplikt. 35 procent av dem hade knutit näven i fickan men accepterat läget. 21 procent hade gett sig ut på jakt efter ett nytt jobb.

ANDEL SOM HADE VARIT POSITIV INSTÄLLD TILL OBLIGATORISK KONTORSNÄRVARO ALLA DAGAR I VECKAN (KÖN)

HUR SKULLE DU REGERA OM DIN ARBETSGIVARE INFÖRDE OBLIGATORISK KONTORSNÄRVARO ALLA DAGAR I VECKAN? (ÅLDERSGRUPP)

	Yngre än 25 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55 år eller äldre
Jag hade varit positivt inställd, %	42	34	32	24	24
Jag hade varit negativt inställd men accepterat situationen, %	27	26	29	33	32
Vi arbetar redan endast på kontoret, %	24	22	16	18	21
Jag hade varit negativt inställd och försökt att byta arbetsgivare, %	4	14	19	20	17
Vet ej, %	3	4	4	6	5

Sammanfattning

Dags att knyta ihop säcken, kavla upp ärmarna och gå till jobbet. För oss på Castellum sker det med lätta steg och stor optimism. Vi är övertygade om att vår främsta produkt – det attraktiva kontoret – har alla förutsättningar att möta framtidens krav och förväntningar.

De flesta är alltså tillbaka med merparten av sin arbetstid på kontoret efter pandemins restriktioner och ändrade arbetssätt – med undantag för de cirka 10 procent som av olika skäl fortsätter att jobba helt på distans.

Många av dessa "hemmasittare" säger sig aldrig vilja sätta sin fot på kontoret igen. För dem kan framtidens kontor aldrig bli tillräckligt attraktivt, oavsett hur väl det planeras och utrustas. Andra faktorer som exempelvis avståndet till kontoret och krav från arbetsgivaren kan vara det som behövs för att få träffa dessa medarbetare fysiskt igen.

Åsikterna kan variera kring allt från kontorets fysiska design till träningsmöjligheter och fruktorgens innehåll. Mycket i rapporten bekräftar dock det vi vetat länge: det finns ingen universell "one size fits all", det som är perfekt för en verksamhet kan vara omöjligt i en annan.

För att skapa en attraktiv arbetsplats som möter alla våra behov krävs planering och struktur. Man behöver göra hemläxan för att förstå hur man skapar värde i sin verksamhet, med hänsyn till både gruppen och individen. Vi ser i allt högre grad att det flexibla arbetslivet, där distansarbete är ett naturligt komplement till kontoret, även innebär en mer flexibel utformning av våra kontor.

Men det är skillnad på flexibelt och flexibelt. Riktigt bra flexibla kontorsmiljöer har en hög grad av variation, med olika typer av arbetsplatser och mötesplatser för både det enskilda arbetet och samarbete. Intressant är att de yngre i allt högre utsträckning vill sitta i öppna och delade kontorsytor, tvärt emot vad de äldre kollegorna uttrycker.

Det är mycket mer komplext idag att utforma en bra arbetsplats. Behoven ser annorlunda ut än bara för några år sedan, dessutom ska vi värna om våra naturresurser och utnyttja lokaliteterna optimalt. Därför råder vi alltid våra hyresgäster att göra en arbetsplatsstrategi innan vi gör anpassningar i kontorsmiljön.

Ta hjälp av oss, vi kan det här med kontor!

Castellum - arbetsplatser att längta till

Läs mer på [Castellum.se/
ramtidsarbetsliv](https://www.castellum.se/ramtidsarbetsliv)

Våra viktigaste insikter från undersökningen Framtidens arbetsliv 2023 är dessa:

- 1 Kontoret är tillbaka. 9 av 10 kontorsarbetare i Norden har kontoret som sin arbetsplats minst hälften av arbetsveckan.
- 2 Kontoret är ett socialt nav. 2 av 3 tycker att kontoret är mycket eller ganska viktigt för deras sociala liv.
- 3 Kontoret är kompisarna. Kontorets största fördel är alla som jobbar där. I genomsnitt 62 procent anger kollegor som det viktigaste på kontoret.
- 4 Kontoret är en generationsfråga. Unga skiljer ut sig från äldre kollegor i många frågor och är generellt mer positiva till kontoret.
- 5 Kontoret ska vara tillgängligt. Närhet till hemmet, kollektivtrafik eller parkering toppar önskelistan vad gäller kontorets läge.

Castellum AB (publ)

En värd bortom det förväntade
www.castellum.se

CASTELLUM